

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Helios Nordic Energy Finland Oy:n Särkisalon aurinkovoimahankkeeseen, Salo

Hanke

Salon Särkisalon aurinkovoimala, Salo

Hankkeesta vastaava

Helios Nordic Energy Finland Oy
Bulevardi 21,
00180 HELSINKI

Asian vireilletulo

Helios Nordic Energy Finland Oy (myös ”hankkeesta vastaava”) on 3.7.2024 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (”ELY-keskus”) päätöstä, edellyttääkö Salon kaupunkiin suunniteltu Salon Särkisalon aurinkovoimala ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (”YVA-menettely”).

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Helios Nordic Energy Finland Oy:n tarveharkintapyynnön mukaiseen aurinkovoimahankkeeseen (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista YVA-menettelyä.

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Toimitetut tiedot

Hankkeesta on saatu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, ”YVA-laki”) 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, ”YVA-asetus”) 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on toimitettu Nosto Consulting Oy:n laatima, 3.7.2024 päivätty tarveharkintapyyntö (myös ”aineisto”).

Hankkeen kuvaus

Hankkeesta vastaava suunnittelee aurinkovoimahanketta Salon kaupunkiin Särkisalon alueelle. Hankealue sijoittuu mantereen puolelle noin 30 km Salon kaupungin keskustasta lounaaseen ja noin 3 km Särkisalon saaristopitäjästä koilliseen. Hankealue koostuu useammasta palstasta, joiden yhteenlaskettu alustava pinta-ala on noin 115 hehtaaria. Lopullinen pinta-ala tulee olemaan pienempi, noin 80–90 hehtaaria.

Hanke sijoittuu alueelle, jossa ympäristö on voimakkaasti ihmisen muokkaamaa aukeaa viljelysmaisemaa sekä talousmetsää, josta osa on nykyisellään hakkuualueita. Hankealueen palsta A sijaitsee pelto- ja hakkuuaukealla, palsta B talousmetsä- ja viljelysmaiseman alueilla ja palsta

C enimmäkseen talousmetsäalueella. Hankealueelta kaadetaan metsää enintään noin 47 hehtaaria, pääosin palstoilta B ja C.

Hankealue koostuu aurinkopaneelikentistä, sähkövarastosta (akut), alasähköasemista ja pääsähköasemasta korkeajännitemuuntajineen sekä huoltoteistä. Lisäksi alueelle toteutetaan maakaapeleita pääosin olemassa olevien teiden yhteyteen. Hanke ei edellytä vesi- tai viemäriverkoston rakentamista, eikä merkittävässä määrin uuden tiestön rakentamista.

Sähköverkkoliityntä suunnitellaan voimajohtoliityntänä hankealueen läpi menevään Caruna Oy:n 110 kV:n *Karjaa-Kemiö* -voimajohtoon, tai noin 2 km:n päässä sijaitsevaan Fingrid Oyj:n 110 kV:n *Karjaa-Kemiö* -voimajohtoon, riippuen hankkeen laajuudesta. Pääsähköasema sijaitsee voimajohtoliityntän kohdalla.

Sijaintipaikan ympäristö

Maankäyttö ja kaavoitus

Hankealue sijoittuu maaseudun haja-asutusalueelle, jossa asutus on keskittynyt pääosin hankealueen läpi kulkevan Finnarintien varrelle sekä Finnarinselän ja Makarlanjärven ranta-alueille. Hankealueella sijaitsee yksi asuinrakennus. Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita asuin- ja lomarakennuksia.

Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä hankealue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita (MRV). Hankealueelle on maakuntakaavassa lisäksi osoitettu suurjännitelinja, yhdystie sekä ulkoilureitti.

Pieni osa hankealueesta sijoittuu voimassa olevan *Särkisalon rantayleiskaavan* maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) ja maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on ympäristöarvoja ja/tai ulkoilun ohjaamistarvetta (MU) sekä erillispientalojen alueelle (A).

Lähin asemakaavoitettu alue sijaitsee Särkisalon Saunamäessä noin 1 km päässä hankealueesta etelään.

Maisema- ja kulttuuriperintö

Hankealueen maisemarakenne on selänteiden ja laaksojen muodostamaa vaihtelevaa maisemaa, jossa metsäiset selänteet ovat hallitsevana tyyppinä. Hankealueella sijaitsee myös viljelyalueita ja hakkuualueita.

Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA), *Perniön viljelysmaisema*, sijaitsee noin 1,5 km hankealueesta itään. Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue *Koski-Muurla-Romsilan kulttuurimaisemat* sijaitsee hankealueesta noin 15 km itään.

Hankealueelta noin 5 kilometriä länteen sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY), *Sjölaxin kartano*. Noin 3 kilometriä hankealueesta luoteeseen sijaitsee suojeltu kohde *Entinen Perniön kuntoutumiskeskus*, ja sen pohjoispuolella RKY-kohde *Strömman*

kanava. Hankealueesta noin 3 km lounaaseen sijaitsee suojeltu rakennus, *Särkisalon kirkko*.

Hankealueen ympäristössä noin 1–3 km:n säteellä sijaitsee useampi maakuntakaavassa osoitettu merkittävä rakennetun ympäristön kokonaisuus/ryhmä/alue. Finnarintien varrella sijaitsee maakunnallisesti merkittävä *Aisbölen kyläalue*, joka on kantatila vanhalla tontillaan. Tilan ympäristössä on seudullisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia kohteita. Lähiympäristössä sijaitsee myös maakunnallisesti merkittävä *Mondolan kantatilan tontti*, joka on kantatilan talouskeskus vanhalla asuinpaikalla. Särkisalontien varrella sijaitsee vanha kylätontti, jossa sijaitsevat kantatilat *Verkstrand* ja *Uusitalo*.

Hankealueen palsta A sijoittuu sulkeutuneen metsämaiseman keskelle. Pohjoisessa, lännessä ja etelässä alue rajautuu metsänreunaan. Idässä alue rajautuu asuin kiinteistöön, jonka vierestä aukeaa näkymä viereiselle Makarlanjärvelle.

Hankealueen palsta B muodostuu osin avoimesta viljelysmaisemasta. Viljelysalueiden keskellä sijaitsee vanha Aisbölen kantatila. Paneelikentät sijoittuvat 50 metrin etäisyydelle Aisbölen asuinrakennuksesta. Alueen eteläosassa maisemakuva on avoin, ja näkymä aukeaa merelle saakka. Merenrannalla sijaitsee vapaa-ajan asuinrakennus 80 metrin etäisyydellä paneelikentästä. Eteläpuolella 150 metrin etäisyydellä paneeleista sijaitsee asuinrakennus, jonka viereinen metsäkaistale luo näkösuojaa paneelikentän suuntaan. Myös idässä hankealue rajautuu avoimeen viljelysmaisemaan, jonka suunnalla sijaitsee Mondolan kantatila 350 metrin etäisyydellä paneelikentästä. Alueen keski- ja pohjoisosat rajutuvat talousmetsään ja hakkuualueisiin.

Hankealueen palsta C rajautuu pääosin talousmetsään ja nykyisiin hakkuualueisiin, lukuun ottamatta alueen etelä- ja pohjoisosat, jotka rajautuvat viljelysmaisemaan. Alueen ympäristössä on vajaa kymmenen asuintaloa. Paneelit sijoitetaan vähintään 50 metrin etäisyydelle taloista, ja hankealueelle jätetään pihapiirin ja paneelien väliin aluevaraus maisemointia varten. Paikoin asuintalojen ja paneelikentän välissä on avointa maisemaa. Palstan eteläosan vieressä, noin 900 metriä hankealueelta, sijaitsevat kantatilat Verkstrand ja Uusitalo.

Hankealueen välittömään lähiympäristöön sijoittuu useita kiinteitä muinaisjäännöksiä, muun muassa pronssikautiset hautapaikat *Härkähaka 1* (784010008), *Härkähaka 2* (784010009), *Pyölinmäki* (784010003), *Mikonhuhta* (784010007) ja *Puunokka* (784010005). Lisäksi lähiympäristöön sijoittuu muinaisjäännösrekisteristä poistettu, mutta maakuntakaavassa osoitettu muinaisjäännöskohde *Talkkarmäki* sekä muinaisjäännösrekisterin mukaan mahdollinen muinaisjäännös *Seppälänmäki* (1000006046).

Hankealueelle laaditussa inventoinnissa paikannettiin myös uusia kohteita. Ehdotukset uusiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi ovat Verkstrandin yksinäistalon ja Mondolan kylän rajalla sijaitseva *Mondolan rajapyykki 2* ja

Seppämäen ja Aisbölen kylien välinen rajamerkki *Lehunnokka rajapyykki 6*. Muiksi kulttuuriperintökohteiksi tulkittiin *Aisbölen tilan asuinpaikka* sekä *Seppälänmäen torppa*. Muuksi kohteeksi tulkittiin *Aisbölen sillanpaikka*.

Luonnonympäristö

Hankealueen lähiympäristöön sijoittuu Natura 2000-verkoston alueista muun muassa *Särkisalön kalliot* (SAC, FI0200133) ja *Kiskonjoen vesistö* (SAC/SPA, FI0200083). Yksityismaiden luonnonsuojelualueista hankealueen lähiympäristöön sijoittuu muun muassa *Makarlan luonnonsuojelualue* (YSA201678), *Kleivinmäen luonnonsuojelualue* (YSA202491) sekä *Kalliolan luonnonsuojelualue* (YSA241585).

Hankealueella sijaitsee Vähäjärvi, joka on kauttaaltaan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Järven eteläpäässä on havaittu myös täplälampikorento, ja se vaikuttaa myös potentiaaliselta idänkirsikorenon elinympäristöltä. Viitasammakoita on havaittu lisäksi myös Makarlanjärven länsirannan lahdenpohjukassa ja Varknansuntin etelärannalla salmeen laskevassa ojassa. Lummelampikorento on nähty Makarlanjärven lahdenpohjukassa, joka myös on idänkirsikorennolle sopivaa elinympäristöä.

Aineistossa on tunnistettu useampi muu arvokas luontotyyppikohde: Seppälänmäen alueella sijaitseva *rehevä korpipainanne*, osittain voimalinjan alla sijaitseva *Pyölinmäen kalkkikallioketo*, Talkkarmäen eteläosassa sijaitseva *Talkkarmäen kalliometsä*, Finnarintien eteläpuolella sijaitsevat *Aisbölen kedot*, pienen soratien reunassa säilynyt *Varknan keto* sekä *Talkkarmäen laki*.

Hankealueen linnustollisesti merkittävimmät kohteet ovat Vähäjärvi ja Makarlanjärven länsirannan lahdenpohjukka. Muualla linnusto on melko tavanomaista.

Pohjanlepakkoja on havaittu kohtalaisen tasaisesti selvitysalueen eri osissa, minkä lisäksi metsissä on tavattu yksittäisiä viiksisiippoja/isoviiksisiippoja. Särkisalontien sillan tienoilla Varknansuntin lähellä on havaittu vesisiippa.

Nätkelmämaamehiläinen elää Aisbölen itäpuolella Finnarintien reunan metsikköisellä kuivalla kumpareella.

Vesistö

Hankealue sijaitsee *Saaristomeren rannikkoalue*, *Ahvenanmaan päävesistöalueella*. Hankealueella ei sijaitse varsinaisia järviä tai jokia, mutta hankealueella sijaitsee useita pienempiä uomia. Hankealueen lähiympäristöön sijoittuu Makarlanjärven vesistöalue sekä pienempiä suoalueita. Vähäjärvi on umpeenkasvanut pieni järvi, jota halkovat ojat eivät enää juuri erotu kasvillisuuden keskeltä. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee Finnarinselän merialue.

Lähin pohjavesialue, *Kruopinnummi* (lk. 2, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue) sijaitsee *Kaukassalon* saaren eteläosassa noin 1,8 km hankealueesta etelään.

Maa- ja kallioperä

Hankealueen maaperä on osin moreenia, osin soraa ja hiekkaa, osin savea sekä osin kalliomaata.

Hankealueen lähiympäristöön noin 1–2 km:n etäisyydelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaista kalliialueista *Kleivinmäki* (KAO020104), *Viikinkivuori-Takaniitunkallio* (KAO020105), *Sikokalliot* (KAO020345) ja *Pyölinmäki* (KAO020102), jotka on maakuntakaavassa osoitettu arvokkaiksi geologiksi muodostumiksi.

Hankealueella happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on kohtalainen, pieni tai hyvin pieni.

Arvio hankkeen ympäristövaikutuksista

Maankäyttö, yhdyskuntarakenne ja liikenne

Hankkeen vaatima maapinta-ala sekä kasvillisuuden poistaminen vaikuttavat alueen hyödyntämiseen maakuntakaavassa osoitettuun käyttöön. Aurinkovoimalan alueelle ei voida myöskään osoittaa yleistä ulkoilureittiä.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia yleiskaavan toteuttamisen kannalta, sillä hankealue sijoittuu yleiskaava-alueelle ainoastaan vähäisiltä osin. Hankealueen rakentumisella voi kuitenkin olla joitakin haitallisia vaikutuksia asumiseen osoitetuilla alueilla, kun lähialueen metsäinen ympäristö ja maisema muuttuvat hankkeen myötä.

Hankkeella arvioidaan olevan vaikutuksia erityisesti lähialueiden asukkaisiin ja ranta-alueiden loma-asukkaisiin sekä asukkaiden sosiaalisen ympäristön kokemiseen. Hankkeen aiheuttama muutos maisemassa ja lähiympäristössä voidaan kokea yksilötasolla merkittävänä.

Paneelientät tullaan aitaamaan, mikä estää peltoalueen läpi kulkemisen ja alueen käyttämisen virkistystarkoitukseen. Paneelienttien osalta puuston ja kasvillisuuden poisto vähentää myös ravinnoiksi sopivien marjojen, sienien ynnä muiden kasvupaikkoja. Lisäksi aitaaminen estää metsästäminen hankealueella.

Hanke sijoittuu olemassa olevien *Fingrid Oyj:n* ja *Caruna Oyj:n* johtokäytävien yhteyteen, mikä pienentää sähkönsiirrosta aiheutuvaa hukkaa sekä vähentää uuden infrastruktuurin rakentamisen tarvetta, kun sähköverkkoon liittyminen voidaan toteuttaa rakentamatta uusia voimajohtoja.

Hankkeessa hyödynnetään pääosin olemassa olevia kulkuyhteyksiä, jolloin alueelle ei tarvitse rakentaa kokonaan uutta tiestöä.

Hankkeella arvioidaan olevan vaikutuksia alueen liikennöintiin pääosin aurinkovoimalan rakentamisen ja purkamisen aikana, varsinkin raskaan liikenteen vuoksi.

Turvallisuus ja viihtyisyys

Melua ja tärinää aiheuttavat mahdolliset maanmuokkaustoimenpiteet, puuston ja kasvillisuuden karsiminen ja/tai poistaminen sekä aurinkovoimalan rakentaminen ja purkaminen. Melu- ja tärinävaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan lyhytkestoisia. Käytön aikainen meluhaitta liittyy pääosin aurinkovoimalan ajoittaiseen huoltoliikenteeseen ja huoltotöihin. Lisäksi invertterit ja muuntajat aiheuttavat hiljaista ääntä.

Paneelien aiheuttamalla häikäisyllä voi olla vaikutusta alueen eliöstölle, kuten linnuille, liikenneturvallisuuteen sekä alueen lähiympäristön asumisviihtyvyyteen. Heijastuksen ja absorption suhde riippuu esimerkiksi paneelityypistä sekä paneelien asennuskulmasta. Myös asennusympäristö ja siinä sijaitsevat heijastavat pinnat, esimerkiksi vesistö, saattavat vaikuttaa paneelien aiheuttamaan häikäisyyn.

Hankkeen edellyttämiin muuntamoihin ja mahdollisiin akkuihin (litiumakut) liittyy tulipalo- ja kemikaalivuotoriski.

Maisema- ja kulttuuriympäristö

Paneelien rakentamisen myötä osa peltoalueesta sekä puustoisesta kallioalueesta tulee rakennetuksi, jolloin alueen ympäristö ja maisema tulevat muuttamaan. Maisemaselvityksen mukaan hankkeella on suuri tai erittäin suuri vaikutus hankealueen lähiympäristössä sijaitseviin Aisbölen ja Mondolan kantatilojen maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin sekä paikalliseen viljelymaisemaan.

Sen sijaan hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta valtakunnallisesti arvokkaaseen Perniön viljelymaisemaan tai kauempana hankealueesta sijaitseviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Hankkeella ei myöskään arvioida olevan vaikutusta geologisiin muodostumiin tai arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Hankealueen palstalla A hanke muuttaa paikallista hakkuu- ja niittymaisemaa rajatulla alueella metsän keskellä. Paneelientät sijoittuvat suljetun maisematilan sisälle, jolloin vaikutukset maisemaan jäävät paikalliseksi. Alueen merkittävin vaikutus kohdistuu järven suunnalla sijaitsevaan yksittäiseen asuinrakennukseen ja sen pihapiiriin, jotka sijaitsevat 150 metrin etäisyydellä paneelientästä. Paneelientät sijaitsevat rinteessä asuintaloa ylempänä, mikä saattaa lieventää näkyvyyttä asuinkiinteistöltä paneelien suuntaan. Lisäksi paneelientät näkyvät maisemassa Makarlanjärveltä ja sen rannalla olevilta muutamilta asuinrakennuksilta, jotka sijaitsevat kilometrin päässä.

Hankealueen palstalla B hankkeella arvioidaan olevan suuret vaikutukset maisemaan paneelienttien sijoituessa viljelymaisemaan näkyvälle paikalle. Paneelientät näkyvät Finnarintiellä ja pelloilla kulkevilla

yksityisteillä kuljettaessa. Lisäksi paneelit näkyvät joidenkin asuintalojen ympäristöön. Alueella hankkeella on myös erittäin suuret vaikutukset asutukseen, sillä paneelientät sijoittuvat 50 metrin etäisyydelle asuintaloista, ja asuintaloista aukeaa paneelientälle esteettömiä näkymiä. Paneelientät ympäröivät yhtä asuinkiinteistöä.

Hankealueen palstalla C talousmetsän kaataminen muuttaa maisemakuvaa ja maisemarakennetta. Paneelientät näkyvät Finnarintiellä, Särkisalontielle ja pelloilla kulkevilla yksityisteillä kuljettaessa. Lisäksi paneelit näkyvät joidenkin asuintalojen ympäristöön. Alueella hankkeella on erittäin suuret vaikutukset asutukseen paneelienttien sijoituessa 50 metrin etäisyydelle asuintaloista, joista aukeaa paneelientälle esteettömiä näkymiä.

Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta kiinteiden muinaisjäännösten säilymisen kannalta, sillä pääosa kohteista sijaitsee varsinaisen hankealueen ulkopuolella. Hankealueen sisäpuolelle sijoittuvat kohteet sijaitsevat pääosin maastokuvion, kuten pellon tai metsän reunassa, jolloin kohde on helposti rajattavissa rakentamisen ulkopuolelle.

Luonnonympäristö

Puuston poisto ja paneelienttien aitaaminen vaikuttavat ekologisiin yhteyksiin ja estävät suurempien eläinten pääsyn paneelientien alueelle. Estevaikutuksia voidaan kuitenkin vähentää jättämällä esimerkiksi riittävästi kulkuyhteyksiä sekä kasvillisuutta erillisten paneelienttien välille.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueelta laaditun luontoselvityksen mukaisiin arvokkaisiin luontotyypeihin. Suurin osa arvokkaista luontotyypeistä sijoittuu hankealueen ulkopuolelle. Maankäyttösuosituksen mukaan Vähäjärven luontotyyppi pyritään säilyttämään luonnontilassa.

Hankkeella ei myöskään arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueen linnustoon, viitasammakkoon tai lummelampi- ja täplälampikorentohiin. Luontoselvityksen mukaisille tärkeimmille linnustoalueille, Vähäjärvelle ja Makarajärven länsirannan pohjukkaan, sijoittuu myös viitasammakon, lummelampikorenon sekä täplälampikorenon lisääntymis- ja levähdyspaikat. Lisääntymis- ja levähdyspaikat sijaitsevat varsinaisen hankealueen ulkopuolella. Arvokkaat luontoalueet otetaan huomioon aurinkovoimalan suunnittelussa ja paneelienttien toteuttamisessa siten, että alueisiin jätetään riittävä suojaetäisyys sekä ohjaamalla hulevedet siten, että luontoarvot turvataan.

Edelleen hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia nätkelmämaamehiläiseen. Kuiva kumpare otetaan huomioon aurinkovoimalan suunnittelussa ja paneelienttien toteuttamisessa siten, että alueisiin jätetään riittävä suojaetäisyys.

Maa- ja kallioperä

Hankkeella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta arvokkaisiin geologisiin muodostumiin. Vaikutukset maaperään ovat vähäisiä ja

paikallisia ja paneelit on tarkoitus tukea mahdollisimman vähin maastonmuokkauksin. Perustamistavalla saattaa olla vaikutusta alueen hulevesiin, aluskasvillisuuteen ja maaperään.

Vesistö

Hankkeessa hyödynnetään nykyisiä tieyhteyksiä, eikä hanke edellytä liittymistä vesi- tai viemäriverkkoon. Alueen ojia ja uomaverkostoa pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään vesienhallinnan reitteinä. Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia vesistöihin tai vesieliöstöihin.

Ilmasto

Hankealueelta poistetaan puustoa ja kasvillisuutta sekä mahdollisesti muokataan maata, millä on suora vaikutus alueen hiilinielujen määrään. Hankealueen palstalla A puustoa ei tarvitse juurikaan kaataa, mutta palstoilla B ja C puustoa kaadetaan paneelientien tieltä.

Ilmastopäästöjen kannalta hankkeen elinkaaren vaiheista merkittävimpiä ovat aurinkovoimalan vaatiman infran, materiaalien ja tuotteiden valmistus, alueen ja sen vaatiman sähkönsiirron rakentaminen sekä aurinkovoimalan purkaminen ja siinä syntyvien jätteiden käsittely.

Päästöjä aiheuttaa myös rakentamisen ja purkamisen aikainen liikennöinti (raskas liikenne) ja rakentamisen vaatimien työkoneiden käyttö.

Yhteisvaikutukset

Hankealueella ei ole vireillä muita suunnittelutarveratkaisuja tai Salon kaavoituskatsauksen 2024 mukaan yleis- tai asemakaavahankkeita.

Salon elinvoimajaosto on tehnyt myönteisen suunnittelutarveratkaisun Perniön Aurinko Oy:n 60–65 MW:n aurinkovoimalan rakentamiseksi. Päätöksestä on valitettu Turun hallinto-oikeuteen. Hanke sijaitsee Perniön Melassuolla noin 11 km käsillä olevasta hankealueesta koilliseen.

Salon kaupungissa tai hankealueen ympäristössä ei ole tällä hetkellä vireillä muita aurinko- tai tuulivoimahankkeita, joiden yhteisvaikutuksia tulisi erikseen arvioida.

Esitetyt lieventämistoimet

Hankkeen toteuttamisessa pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon maakuntakaavan yleismääräysten mukainen ekologisten yhteyksien sekä yhtenäisten jatkuvien luontovyöhykkeiden jatkuvuus ja säilyminen jättämällä riittävästi tilaa ja kasvillisuutta paneelientien välille.

Hankkeen vaikutuksia luonto-, kulttuuri- ja maisema-arvoihin on esitetty voitavan lieventää riittävästi suojaetäisyyksillä ja ohjaamalla hulevedet siten, että luontoarvot turvataan.

Kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia on aineiston mukaan mahdollista vähentää esimerkiksi kasvillisuutta ja suojapuustoa säästämällä sekä rakennetun ympäristön että aurinkopaneelientien

ympärillä. Aurinkovoimala huoltoteineen toteutetaan siten, että turvataan alueen arkeologiset arvokohteet ja kohteisiin jätetään riittävä suojaetäisyys.

Maisemahaittoja sekä hankkeen vaikutuksia alueen asutukseen ja asukkaisiin voi hankkeesta vastaavan mukaan lieventää esimerkiksi suojaapuuston tai maisemoinnin avulla sekä jättämällä erillisten paneelikenttien väliin riittävästi virkistykseen ja ulkoiluun soveltuvia (puustoisia) kulkuväyliä. Hanke koostuu useammasta palstasta, jolloin pienempiä alueita voidaan helpommin sopeuttaa ympäristöön esimerkiksi suojaapuuston avulla.

Turvallisuuteen liittyviä riskejä on mahdollista lieventää huolehtimalla riittävän leveistä pelastus- ja sammutusteistä sekä laatimalla alueelta palo- ja pelastussuunnitelma.

Meluhaittaa voidaan ehkäistä esimerkiksi riittävin suojaetäisyyksin.

Asian käsittely

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi asiassa lausuntoa Salon kaupungilta, Varsinais-Suomen alueelliselta vastuumuseolta ja Varsinais-Suomen liitolta.

Annetuista lausunnoista ja hankkeesta vastaavan 17.9.2024 antamasta vastineesta on esitetty tiivistelmät alla.

Hankkeesta saadut lausunnot

Salon kaupunki

Salon kaupunki toteaa lausunnossaan, että se valmistelee omaa selvitystä aurinkovoimalle soveltuvista alueista. Kaupungin selvityksessä metsäiset alueet on rajattu sopivien alueiden joukosta pois, ja asuin- ja lomarakennuksiin on käytetty 250 metrin suojaetäisyyttä.

Edelleen todetaan, että kaupungin valmistelussa olevassa selvityksessä hankealue on mukana sopivana kohteena metsäisiä alueita ja suojaetäisyyksiä rakennuksiin lukuun ottamatta, joten sinänsä aurinkovoimalatoiminta soveltuu hyvin pyynnössä esitetylle alueelle, jolla ei ole muita toimintaa estäviä tekijöitä.

Kaupunki toteaa, että hankealueen rajoja voidaan joutua muuttamaan ennen rakentamista, jotta turvataan riittävä suojaetäisyys asuin- ja lomarakennuksiin.

Salon kaupunki ei pidä YVA-menettelyä tarpeellisena.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausunnossaan, että hankealueelta ja sen välittömästä läheisyydestä löytyi vuoden 2024 inventoinnissa kaksi uutta kiinteää muinaisjäännöstä ja kolme nuorempaa kulttuuriperintökohdetta. Lisäksi seudulta tunnetaan ennestään lukuisia arkeologisia kohteita, kuten tuotantoalueiden väliin jäävät kaksi

varhaismetallikautista hautaröykkiötä. Vastuumuseo katsoo, että hankkeella tulisi olemaan negatiivinen vaikutus alueen arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Lisäksi lausunnossa todetaan, että maakunnallisesti arvokkaiden kantatilojen läheisyyteen sijoittuvalla hankkeella olisi merkittävä vaikutus rakennettuun kulttuuriympäristöön. Muutos maisemassa pitkään avoimena säilyneillä peltoalueilla kantatilojen edustalla olisi huomattava. Vastuumuseo huomauttaa, että rakennusinventoinnit ovat 1990-luvulta eikä sillä ole tietoa rakennetun kulttuuriympäristön nykytilasta alueella. Jotta vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön on mahdollista arvioida, tulee rakennusinventoinnit päivittää ja lisäksi täydentää uudemman rakennuskannan osalta.

Vastuumuseo ei pidä hankealuetta kaikilta osin aurinkovoimakäyttöön soveltavana, ja katsoo, että merkittävien kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten vuoksi hankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä.

Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen liitto toteaa lausunnossaan, että sen teollisen aurinkovoiman taustaselvityksessä ainoastaan noin viidennesosa hankealueesta on tunnistettu teolliselle aurinkovoimalle mahdollisesti soveltuvaksi mutta ristiriitaiseksi alueeksi. Selvityksessä suurin osa hankealueesta on rajautunut pois ennen muuta siksi, että se on metsämaata. Liiton mukaan aurinkovoimahankkeita ei tulisi sijoittaa metsiin, koska tällöin hankkeiden elinkaaren kokonaisvaikutukset ilmastoon, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja luonnon monimuotoisuuteen muodostuvat usein jopa kielteiseksi, jos ne lasketaan asianmukaisesti. Lisäksi selvitys suosittelee jättämään hankkeessa esitetyjä suurempia suojaetäisyyksiä sekä asutukseen että kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Lausunnon mukaan maakuntakaavan kannalta merkittäviä vaikutuksia voi syntyä suhteessa kaavassa arvokkaiksi merkittyihin Aisbölen ja Mondolan kohteisiin sekä ohjeelliseen ulkoilureittiin, joka estyy nykyisessä suuntaa antavassa sijainnissaan. Liitto katsoo, että hankealuetta tulisi rajata pienemmäksi ja maisemoida selvästi, jotta se ei tulisi lähelle Aisbölen tilaa. Ohjeellisen ulkoilureitin vaihtoehtoista linjausta tulisi tutkia. Lisäksi katsotaan, että suojaetäisyyttä asutukseen ja loma-asutukseen tulisi lisätä maisemavaikutusten vuoksi.

Edelleen lausunnossa muun muassa todetaan, että ilmasto- ja vesistövaikutukset tulee arvioida tarkemmin. Niin näiden kuin asutukseen ja arvokohteisiin kohdistuvien vaikutusten osalta tulee tarkemmin yksilöidä lieventävät toimenpiteet.

Liitto pitää suunnittelukohdetta haastavana ja katsoo, että YVA-menettelyn soveltaminen on tarpeellista.

Hankkeesta vastaavan antama vastine

Hankkeesta vastaava on vastineessaan muun muassa todennut, että hankealueella on tarve poistaa talousmetsää enintään noin 47 hehtaaria, ja poistettaville metsäalueille ei sijoitu laadittujen selvitysten perusteella luonnon, arkeologian tai kulttuuriympäristön arvokohteita eikä hankkeella ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia maaperään.

Edelleen vastineessa tarkennetaan, että hankealueen tämänhetkinen raja ei tarkoita, että paneelikentän raja alkaisi maastokartalle piirretystä hankealueen rajasta, vaan paneelikenttien tarkempi sijoittuminen, ryhmittely, lopullinen paneelikenttien pinta-ala sekä rakentamiseen ja maisemointiin liittyvät yksityiskohdat (esimerkiksi minimietäisyydet eri kohteisiin) ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä, jolloin vaikutusten arviointia luonnollisestikin täydennetään sekä laaditaan lisäksi tarkempi asemapiirustus. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tarkastellaan erityisesti etäisyysvaatimuksia läheiseen asutukseen sekä lähiympäristön arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Lisäksi hankkeen ilmastovaikutusten arviointia tarkennetaan.

Tarkemman suunnittelun yhteydessä otetaan huomioon myös maakuntakaavan mukainen ohjeellinen ulkoilureitti Särkisalontieltä Finnarintien kautta kohti Strömman kanavaa, tai tarvittaessa tutkitaan reitille vaihtoehtoisia sijainteja. Hankkeesta vastaava katsoo, että ohjeellinen ulkoilureitti on myös hankkeen toteuduttua mahdollista osoittaa kulkeväksi Finnarintieltä, sillä Finnarintien etelä- ja pohjoispuolille rakennetaan erilliset paneelikentät.

Vastineessa tuodaan esille muun muassa, että Varsinais-Suomessa teollisen aurinkovoiman sijoittumista tai vähimmäisetäisyyksiä esimerkiksi asumiseen, kulttuuriympäristöön, virkistyskohteisiin tai muinaisjäännöksiin ei tällä hetkellä ohjata lainsäädännössä tai maakuntakaavassa, eikä myöskään valtakunnan tasolla ei ole olemassa selkeää ohjeistusta teollisen aurinkovoiman sijoittamiseen liittyvistä etäisyysvaatimuksista.

Hankkeesta vastaava katsoo, että hanke ei aiheuta hankeluettelon hakkeisiin verrattavia vaikutuksia ja huomauttaa, ettei yksinään se, että jonkun vaikutuksen on todettu olevan merkittävä tarkoita, että hankkeella olisi sellaisia YVA-lain tarkoittamia merkittäviä ympäristövaikutuksia, että YVA-menettelyä tulisi soveltaa. Hankkeesta vastaava myös korostaa hankkeen vaikutusten lieventämismahdollisuutta.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-menettelyn soveltamisesta

YVA-lain 3 §:n 1 mom. mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan YVA-lain liitteessä 1 ("hankeluettelo").

Säännöksen 2 mom. mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 mom. tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on säännöksen 3 mom. mukaan lisäksi otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

YVA-lain liitteen 2 kohdassa 4 mainitaan hankkeen kuuluminen tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU ("YVA-direktiivi") liitteessä II lueteltuihin hankkeisiin. YVA-direktiivin 4 (2) artiklan mukaan jäsenvaltioiden on selvitettävä YVA-menettelyn tarve liitteessä II lueteltujen hankkeiden osalta.

YVA-direktiivin liitteessä II kohdassa 3 a) on mainittu Sähkön, höyryn ja kuumun veden teolliset tuotantolaitokset (muut kuin liitteessä I mainitut). ELY-keskus toteaa, että teollisen mittakaavan aurinkovoimahanke on YVA-direktiivin tarkoittamana sähköä tuottava teollinen energiatuotantolaitos ja edellyttää siten YVA-menettelyn tarpeen arviointia.

YVA-tarveharkinnassa tarkasteltavat keskeiset ominaisuudet ja vaikutukset

Hankealue koostuu pelto- ja viljelysalueista sekä talousmetsäalueista, joista osa on hakkuualueita. Metsää on hankkeesta vastaavan mukaan kaadettava enintään noin 47 hehtaaria. Aineiston mukaan alueen ympäristö on osin voimakkaasti ihmisen muokkaamaa.

Suunnitellun aurinkovoimalaitoshankkeen todennäköisistä vaikutuksista keskeisimpiä ovat hankkeen kokoon, sijaintiin ja ajalliseen elinkaareen pohjautuvat vaikutukset ja niiden suuruus. Teollisen mittakaavan aurinkovoimahankeet ovat päätöksentekohetkellä vielä uusi, pääasiallisesti sääntelemätön hankemuoto. Laajoista aurinkovoimahankeista ei ole käytettävissä kotimaista ympäristövaikutusten seurantatietoa eikä käyttökokemuksia.

Esitettyjen tietojen perusteella nyt kyseessä olevan aurinkovoimahankeeseen merkittävimpiä ympäristövaikutuksina voidaan pitää maisemaan ja kulttuuriperintöön sekä asutukseen kohdistuvia pysyväisluonteisia vaikutuksia, etenkin talousmetsäalueen maankäytön muuttumisen ja puuston poistamisen myötä. Päätöksenteossa on otettu huomioon hankkeesta vastaavan esittämät toimenpiteet haittojen rajoittamiseksi ja ehkäisemiseksi.

Hankeluettelossa ei ole erillistä mainintaa aurinkovoimahankeista. Kyseisiin hankkeisiin YVA-menettelyä on sovellettu hankeluettelon 2 kohdan f alakohdan, tai ELY-keskuksen YVA-lain 13 §:n mukaisen YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa koskevan päätöksen nojalla.

Hankeluettelon 2 kohdan f alakohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin, joissa muutetaan yli 200 hehtaarin laajuista, yhtenäiseksi katsottavaa metsä-, suo- tai kosteikkoaluetta pysyväisluonteisesti toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla.

Päätös on tehty hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen, saatujen lausuntojen sekä ELY-keskuksen käytössä olevan asiantuntijatiedon perusteella. ELY-keskus toteaa, ettei aineistosta ilmene, kuinka suuri osa hankealueesta tarkalleen on talousmetsäaluetta. ELY-keskus katsoo esitetyn perusteella, että suunnitellussa aurinkovoimahankkeessa otetaan käyttöön hankeluettelon 2 kohdan f alakohdan mukaista pinta-alaa ainakin 47 hehtaaria, ja enintään 115 hehtaaria.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia

Maankäyttö ja elinkeinot

Hanke on suunniteltu edistettäväksi suunnittelutarveratkaisuin, ja yleiskaavan alueella poikkeamispäätöksin. ELY-keskus tuo esille, että alueidenkäyttölain säädösvalmistelun yhteydessä on selvitetty mahdollisuutta aurinkovoimaloiden suoraan rakentamista ohjaavalle yleiskaavalle. Valmistelussa olevien alustavien sisältövaatimusten mukaan kaavoituksessa olisi huolehdittava siitä, että aurinkovoimarakentamista ei osoiteta merkittävässä määrin metsämaalle. Hankkeesta vastaava on esittänyt, että puustoa kaadetaan noin 47 hehtaaria, mutta tarkempaa tietoa eri maankäyttömuotojen pinta-aloista ei ole esitetty. Myös avohakkuualueet ovat metsäalueita, joille sijoituessaan hanke estää puuston kasvamisen pitkäksi aikaa.

ELY-keskus huomauttaa, että hankkeen sijoittuminen talousmetsäalueille ja monimuotoisille luontoalueille aiheuttaa myös haitallisia vaikutuksia valtakunnallisille alueidenkäyttötavoitteille.

Lisäksi hanke pienentää pelto- ja talousmetsäalueiden pinta-alaa, mikä on syytä tunnistaa muihin elinkeinoin kohdistuvina vaikutuksina. Tässä yhteydessä on syytä ottaa huomioon, että menetetyn pinta-alan myötä aikaisemmat maankäyttötarpeet voivat siirtyä toisille alueille, jolloin vaikutukset kertaantuisivat.

ELY-keskus toteaa, että maakuntakaavayhdistelmän osalta tulee jatkosuunnittelussa aineistoa täydentävinä tietoina ottaa huomioon muun muassa seuraavat seikat. Hankealueen palstan B keskelle jää merkittävä rakennetun ympäristön ryhmä (srr1), ja hankealueiden palstojen B ja C väliin merkittävä rakennetun ympäristön ryhmä (srr18), joissa suunnitelmääräyksen mukaan: "Suunnittelun ja rakentamistoimenpiteiden tulee olla kokonaisuuden säilymistä turvaavia ja edistäviä." Hankealueeseen rajautuen on osoitettu retkeily- ja matkailutoimintojen alue (R). Osoitetun ohjeellisen ulkoilureitin sijoittelua koskee kaavamääräys, jonka mukaan: "Ulkoilureitin tarkkaa linjausta suunniteltaessa tulee

hyödyntää olemassa olevia teitä ja kulku-uria sekä alueen ympäristön erityispiirteitä ja maisemaa.”

ELY-keskus toteaa, että hankealueen läheisyydessä, ja osin myös hankealueeseen rajautuen, on yleiskaavassa osoitettu loma-asuntoalueita (RA) ja erillispientaloalueita (A) sekä loma- ja matkailualue (R). Yleiskaavoitetulle alueelle sijoituessaan tulee erityisesti harkita kaavan mukaisuutta sekä mahdollisen poikkeamisen tarvetta ja mahdollisuutta.

ELY-keskus huomauttaa, että suojaetäisyydet kaavassa esitettyihin aluevarauksiin, myös muun muassa voimajohtolinjaukseen, tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Turvallisuus ja viihtyisyys

Hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee asutusta. ELY-keskus toteaa, että ihmisiin kohdistuvat vaikutukset ovat hankkeen elinkaari huomioon ottaen käytännössä pysyviä, mikä on otettava hankkeen suunnittelussa huomioon. Hankkeen jatkosuunnittelussa ja paneelikenttien sijoittelussa tulee varmistaa riittävän suojaetäisyyden toteuttaminen ja tarvittavan suojapuuston jättämisen hankkeesta vastaavan hallinnassa olevalle alueelle.

Hakemukseen liitettyssä maisemaselvityksessä on tuotu esiin, että sähkö tullaan varastoimaan ja aluevaraus tähän on noin 0,5 hehtaaria. Aineiston mukaan sähkövarasto voi sijaita joko sähköaseman yhteydessä tai erillään siitä, eikä aineistosta käy ilmi sen tarkempaa sijaintia. ELY-keskus huomauttaa, että toteutuessaan sähkövarasto lisää alueen teollista luonnetta ja on tärkeää sijoittaa akkuvarastot siten, että sijoittelussa otetaan huomioon lähialueen asutus ja muut herkäät kohteet. Akkuvarastojen mahdolliset merkittävämmät ympäristövaikutukset liittyvät poikkeustilanteisiin, kuten palo- ja räjähdysriskiin.

Myös akkutilojen jäähdytyslaitteista muodostuva ääni tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Poikkeustilanteiden osalta tulee ottaa huomioon pelastusviranomaisen lausunnot ja ohjeistukset, kuten esimerkiksi *Aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje*¹. Akkupalotilanteissa sammutusveden tarve on suuri, joten vedensaanti paikalle tulee varmistaa. Lisäksi huomioon otettavaksi tulee sammutusveden talteenottotarve.

Maisema ja kulttuuriperintö

ELY-keskus katsoo, että vaikutukset maisemaan on tunnistettu hyvin ottaen huomioon olemassa oleva puusto ja alueen topografia.

ELY-keskus toteaa, että hankkeen myötä osa peltoalueista ja puustoisesta kallioalueesta rakennetaan, jolloin alueen ympäristö ja maisema tulevat muuttumaan. Aineistossa on esitetty toimia kulttuuriympäristöön

¹ Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston Turvallisuuspalvelut-palvelualue, *Aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje*, 18.1.2023.

kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi. ELY-keskus toteaa, että lieventämistoimenpiteet tulee toteuttaa varsinaisella hankealueella, jotta niiden pysyvyydestä voidaan varmistua.

Edelleen ELY-keskus huomauttaa, että hankealueen ulkopuolisen metsän käsittelyn vaikutuksia ei aineistossa ole otettu huomioon.

Maisemavaikutusten arvioinnissa on syytä ottaa huomioon aurinkopaneelien näkyvyys myös mahdollisten metsänhakkuiden jälkeen. Paras esitystapa maisemavaikutusten edelleen arvioimiseksi olisi karttapohjainen maisema-analyysi, jonka perusteella saadaan selvitettyä tärkeät näkymäsuunnat alueella.

Aineiston mukaan hankkeesta on tarkoitus toteuttaa havainnekuvia. Havainnekuvien ottosuunnat tulee perustella. Kuvasovitteet tulee toteuttaa siten, että ne kuvataan ihmissilmän havaintoa muistuttavalla normaaliobjektiivilla (50 mm).

Luonnonympäristö

ELY-keskus toteaa, että hanke on kohtuullisen pirstoutunut ja sen luontovaikutukset ovat siksi melko hajautettuja. Etenkin vesitalouteen kohdistuvat vaikutukset voivat voimistua laajalle levittäytyvissä hankkeissa, jolloin välilliset vaikutukset hydrologialtaan alttiisiin luontotyyppisiin voivat kasvaa. Hankkeen luontovaikutukset on kuitenkin tunnistettu varsin hyvin.

Vähäjärven merkitys paikallisena arvokkaana luontokohteena on aineistossa korostunut. ELY-keskus toteaa, että Vähäjärven ympäristöön sijoittuvat rakennustoimet täytyy suunnitella siten, että alueen luontoarvot säilyvät vähintään nykyisellä tasolla. Tämä tarkoittaa etenkin Vähäjärven länsipuolelle sijoitetun palstan kannalta selkeitä suunnitelmia luontoarvojen heikkenemisen välttämiseksi. ELY-keskus katsoo, että hankealueen rajauksen muuttamista on kyseisen palstan kohdalla syytä harkita, sillä tällä hetkellä palsta ulottuu karttatarkastelun perusteella osittain Vähäjärven alueelle. Mikäli nykyisessä rajauksessa pysytään, tulee luotettavin tiedoin kyetä osoittamaan, ettei arvokkaaseen luontokohteeseen kohdistu sen luontoarvoja heikentäviä vaikutuksia.

Myös muiden palstojen sisälle ja välittömään läheisyyteen sijoittuvat arvokkaat luontokohteet tulee ottaa huomioon. Hankkeesta vastaava on esittänyt hankealueelle tai sen välittömään läheisyyteen sijoittuvien luontoarvojen varjelemiseksi joitakin lieventämistoimia, joita ELY-keskus pitää asianmukaisina. Vaikutusten lieventämismahdollisuuksia on myös hankkeen jatkosuunnittelussa tunnistettava, ja toimia on kehitettävä, mikäli niitä esimerkiksi uusien selvitysten perusteella on pidettävä tarpeellisina. Lisäksi ELY-keskus edellyttää ekologiseen verkostoon kohdistuvien vaikutusten arviointia ja huomioon ottamista jatkosuunnittelussa.

Vesistö sekä maa- ja kallioperä

Alueen vedet laskevat ojien ja uomien kautta Makarlanjärveen (82.018) sekä rannikkovesimuodostumiin *Vardskadsudden–Strömma* (3_Ls_030) ja *Kiriholma* (3_Ls_031). Makarlanjärven ekologinen tila on hyvä, ja

molemmat rannikkovesimuodostumat ovat tyydyttävässä tilassa. ELY-keskus huomauttaa, että toisin kuin aineistossa on esitetty, hankealue sijoittuu *Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueelle*.

ELY-keskus myös huomauttaa, että vesistövaikutuksia ei ole aineistossa tarkemmin kuvattu, eikä niitä koskevia lieventämiskeinoja ole esitetty. Jatkosuunnittelussa tulee täydentää tietoja pintavesistä, arvioida sekä rakentamisvaiheen että toiminnan aikaisia vaikutuksia pintavesiin sekä suunnitella ja toteuttaa toimenpiteet, joilla haitalliset vesistövaikutukset voidaan estää ja/tai lieventää. Erityisesti vesienhallintaan tulee kiinnittää huomiota.

Happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys hankealueella on kohtalainen, pieni tai hyvin pieni. Koska hankealue sijaitsee hyvin lähellä vesistöjä ja edellyttää puuston poistoa ja maanmuokkausta, tulee happamien sulfaattimaiden esiintymistä kartoittaa tarkemmin ennen kattavia rakennustoimenpiteitä.

Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että hankealueelle sijoittuu kallioisia alueita ja jonkin verran korkeuseroja. Aineistossa ei ole kuitenkaan tunnistettu louhintatarvetta. Kallion louhinta muuttaisi maisemaa ja luonnonympäristöä pysyvästi.

Ilmasto

Ilmastovaikutuksia on aineistossa arvioitu hyvin suppeasti. Hankkeen sijainnin vuoksi on mahdollista, että hankkeella on merkittäviä haitallisia ilmastovaikutuksia, sillä toteutuksen myötä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiselle välttämättömät hiilivarastot ja hiilinielut menetetään pitkäksi aikaa. ELY-keskus katsoo, että jatkosuunnittelussa on asianmukaisin laskentamenetelmin ja tietolähtein arvioitava menetettyjen hiilivarastojen ja hiilinielujen menetyksestä aiheutuvat päästöt.

Yhteisvaikutuksista

Aineistossa on tunnistettu Perniön Aurinko Oy:n aurinkovoimahanke, joka sijaitsee noin 11 km hankealueesta koilliseen. ELY-keskus toteaa, että sen käytettävissä olevien tietojen mukaan noin 7 km kaakossa on myös vireillä Exilion Tuulihankkeet Ky:n *Näsenkartanon tuulivoimahanke* ja noin km 5,5 km länteen Ilmatar Solar Development Oy:n *Kemiönsaaren Torsbölen aurinkovoimahanke*.

ELY-keskus huomauttaa, että yhteisvaikutusten arviointi ei rajoitu hankkeen sijaintikuntaan, vaan yhteisvaikutuksia on tarvittavissa määrin arvioitava myös laajemmalta alueelta.

Yhteenveto

ELY-keskus toteaa, että Helios Nordic Energy Finland Oy:n Salon Särkisalon aurinkovoimala on laajuudeltaan (115 ha) pienempi kuin useimmat aurinkovoimahankeet, joista aiemmin on edellytetty YVA-menettelyä hankeluettelon tai yksittäistapausharkinnan perusteella.

Hankkeesta vastaava on esittänyt toteutettaviksi lieventämistoimia, joilla hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan lieventää. Hankkeesta ei ELY-keskuksen arvion mukaan todennäköisesti aiheudu hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Näin ollen hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista YVA-menettelyä.

Tämä päätös koskee ELY-keskukselle toimitetun 3.7.2024 päivätyn aineiston mukaista hanketta. Mikäli hanke muuttuu laajuudeltaan, muilta ominaisuuksiltaan tai ympäristövaikutuksiltaan esitetystä merkittävästi, arvioidaan ELY-keskuksessa YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

Selvilläolovelvollisuus ja jatkotoimenpiteet

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä, on hankkeesta vastaavan YVA-lain 31 §:n mukaisesti sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamatta jättäminen ei poista velvollisuutta arvioida hankkeen vaikutuksia riittävällä tavalla muissa hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisissa hyväksymismenettelyissä. Toiminnanharjoittajan tulee aina selvittää tarkoin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja ja pyrkiä toteuttamaan ne.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ELY-keskuksen edellä esiin tuomat seikat ja hanketta varten vielä laadittavien selvitysten tulokset. Kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten lieventämistoimien suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon kanssa.

ELY-keskukselta tulee tarvittaessa pyytää lausuntoa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisen menettelyn yhteydessä hankkeen selvitysten valmistuttua ja suunnitelmien tarkennuttua.

Sovelletut säännökset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017) 1 §.

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaavalla on oikeus hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

YVA-lain 37 §:n 2 mom. nojalla päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi, ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Salon kaupungin verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa <http://www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta> "Energiantuotanto" -luokan päätöksissä.

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Joy Arlander ja ratkaissut yksikönpäällikkö Anu Lillunen.

Liitteet

Liite 1 Karttaote hankealueesta
Liite 2 Valitusosoitus

Jakelu

Helios Nordic Energy Finland Oy

Tiedoksi

Salon kaupunki
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Varsinais-Suomen liitto

Tämä asiakirja VARELY/265/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/265/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Arlander Joy 14.10.2024 15:19

Ratkaisija Lillunen Anu 14.10.2024 16:03

Liite 1 Karttaote hankealueesta

